

NÁVRH TÉM DIZERTAČNÝCH PRÁC 2023/2024
ŠTUDIJNÝ PROGRAM POLITOLÓGIA
FPVMV UMB

Prof. PhDr. Ján Koper, PhD.

1.

Postdemokracia: kríza demokracie alebo hľadanie jej nových foriem?

Jednoznačná kríza atribútov zastupiteľskej demokracie, deliberatívna organizácia spoločnosti, neuplatniteľnosť mechanizmov participatívnej demokracie v univerzálnom zmysle slova neznamenajú koniec demokracie, ale hľadanie jej nových podôb a foriem.

Kľúčové slová: demokracia, postdemokracia, nová del'ba moci, transformácia straníckych systémov, nové zdroje legitimacy

Post-democracy: the crisis of democracy or the search for its new forms?

The clear crisis of representative democracy, the deliberative organization of society, the inapplicability of the mechanisms of participatory democracy in the universal sense of the word do not mean the end of democracy but the search for its new forms.

Key words: democracy, post-democracy, new separation of power, transformation of party systems, new sources of legitimacy

2.

Modely obmedzenej racionality v politickom rozhodovaní

Nie je možné hovoriť o existencii absolútnej racionality v politickom rozhodovaní. Preto teória politiky vymedzuje model ideálnej a obmedzenej racionality politického rozhodovania. Medzi modely obmedzenej racionality politického rozhodovania patria byrokratický a politický model rozhodovania, teória racionálnej voľby, teória hier a pod.

Kľúčové slová: politické rozhodovanie, model ideálnej racionality, modely obmedzenej racionality, teória hier, teória verejnej voľby

Models of limited rationality in political decision-making

It is not possible to talk about the existence of absolute rationality in political decision-making. Therefore, policy theory defines a model of the ideal and limited rationality of political decision-making. Models of limited rationality of political decision-making include the bureaucratic and political model of decision making, the theory of rational choice, game theory, and so on.

Key words: political decision-making, model of ideal rationality, models of limited rationality, game theory, public choice theory

Doc. PhDr. Eleonóra Kováčová, PhD.

1.

Prijímanie politických rozhodnutí pod vplyvom krízovej situácie

Práca poukazuje na správanie sa rozhodujúcich inštitucionalizovaných a individuálnych aktérov verejnej politiky. Hlavným motívom výskumu je analýza správania sa politických aktérov na národnej a komunálnej úrovni v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19 v Slovenskej republike, ale aj v ostatných krajinách sveta. Dielčím motívom výskumu je súčasne analýza existujúcej hrozby novej ekonomickej krízy, ozbrojeného konfliktu, či prírodné katastrofy, ale aj neexistencia sociálneho zmieru a vznik tzv. krízovej fázy fungovania politického systému. Zvolený typ výskumu je nevyhnutne interdisciplinárny, a preto dôležitú úlohu pri definovaní modelov politického rozhodovania v krízovej situácii zohrávajú rôzne celospoločenské determinanty – politické, legislatívne, ekonomické, administratívne, sociologické, sociálno-psychologické, ako aj organizačno-inštitucionálne. V práci sa očakáva, pri použití vhodných metodologických postupov, uchopenie zvolenej problematiky cez legislatívny rámec ako aj ďalšie dokumenty. Na záver autor uvedie závery, príp. odporúčania, ku ktorým dospel v procese spracovania dizertačnej práce.

Kľúčové slová: krízová situácia, politická analýza, aktéri verejnej politiky, determinanty, správanie, racionalita, modely rozhodovania

Making political decisions under the influence of a crisis situation

The thesis points out the behavior of key institutionalized and individual actors of public policy. The main motive of the research is the analysis of the behavior of political actors at the central and municipal level in connection with the spread of COVID-19 in the Slovak Republic, but also in other countries of the world. A partial motive of the research is at the same time the analysis of the existing threat of a new economic crisis, war conflict or natural disaster, but also the absence of social reconciliation and the emergence of the so-called crisis phase of the functioning of the political system. The chosen type of research is necessarily interdisciplinary, and therefore an important role in defining models of political decision-making in crisis situations play a variety of all-societal determinants – political, legislative, economic, administrative, sociological, socio-psychological, as well as organizational and institutional. In the thesis is expected, using appropriate methodological procedures, to tackle the issues through the legislative framework and other documents etc. In conclusion, the author presents the conclusions or recommendations he has reached in the process of finalizing the thesis.

Key words: crisis situation, political analysis, actors of public policy, determinants, behaviour, rationality, decision-making models

2.

Audit výkonu kompetencií územnej samosprávy v podmienkach Slovenskej republiky

Práca pojednáva o nevyhnutnosti a špecifickosti auditu – konkrétne auditu výkonu kompetencií územnej samosprávy v podmienkach Slovenskej republiky. Niekoľkoročné skúsenosti územnej samosprávy s realizáciou prenesených kompetencií zo strany štátu poukazujú na viaceré nedostatky existujúceho systému. Vzhľadom na špecifickosť a rôznorodosť prostredia je nevyhnutné venovať pozornosť auditu nielen prenesených, ale aj originálnych kompetencií, a rovnako je žiaduce zaoberať sa aj auditom pracovných pozícií. V práci sa očakáva, pri použití vhodných metodologických postupov, uchopenie zvolenej problematiky cez legislatívny rámec ako aj ďalšie dokumenty. Na záver autor uvedie závery, príp. odporúčania, ku ktorým dospel v procese spracovania dizertačnej práce.

Kľúčové slová: verejná správa, územná samospráva, miestna samospráva, regionálna samospráva, decentralizácia, kompetencie, pôsobnosť, právomoc, zodpovednosť, modernizácia, výkon, efektívnosť, výkonnosť, účelnosť, regionálne rozdiely, rozvoj, participácia, integrácia, inovácia.

Audit of execution of competencies of the territorial self-government in the conditions of the Slovak Republic

The thesis discusses about necessity and specificity of the audit – a specific audit of execution of competencies of the territorial self-government in the conditions of the Slovak Republic. Several years of experience of the territorial self-government with the realization of transferred competences from the state point to several shortcomings of the existing system. Considering the specificity and diversity of the environment, it is necessary to pay attention to the audit of not only transferred but also original competencies. It is also desirable to deal with the audit of job positions. In the thesis is expected, using appropriate methodological procedures, to tackle the issues through the legislative framework and other documents etc. In conclusion, the author presents the conclusions or recommendations he has reached in the process of finalizing the thesis.

Key words: public administration, territorial self-government, local self-government, regional self-government, decentralization, competences, modernization, performance, effectiveness, efficiency, expedience, regional disparities, development, participation, integration, innovation.

Doc. Ing. Katarína Liptáková, PhD.

1.

Vplyv priamych zahraničných investícií na ekonomiku krajiny

Podľa dostupnej literatúry zahraničné investície sú pre hostiteľskú krajinu doplnkovým zdrojom kapitálu z kvantitatívneho aj kvalitatívneho hľadiska. V dôsledku ich prílevu do krajiny dochádza k väčšej priemyselnej koncentrácii, zvyšuje sa kapitálová a technologická náročnosť výroby, intenzívnejšie sa využívajú marketingové a manažérske postupy a poznatky. Zámerom práce je overiť túto tézu v podmienkach ekonomiky Slovenska.

Kľúčové slová: priame zahraničné investície, ekonomika krajiny

The impact of foreign direct investment on the country's economy

According to the available literature, foreign investment is an additional source of capital for the host country in both quantitative and qualitative terms. As the result of investment flow into the country, there is a greater industrial concentration, the capital and technical difficulty of production is increasing, and marketing and management procedures and knowledge are being used more intensively. The aim of this work is to verify this thesis in the conditions of the Slovak economy.

Key words: foreign direct investment, country's economy

2.

Vývoj priamych zahraničných investícií vo vzťahu k HDP v krajinách strednej a východnej Európy

PhD. práca je zameraná na skúmanie vývoja priamych zahraničných investícií v krajinách strednej a východnej Európy. Pri priamych zahraničných investíciách je možné sledovať ukazovatele – prílev ako percento HDP a prílev ako percento svetového celku. Je vhodné zvážiť aj ukazovateľ stavu prichádzajúcich PZI (ako percento HDP), ktorý zohľadňuje veľkosť krajiny. Cieľom práce je zistiť, či existuje vzťah medzi úrovňou HDP na obyvateľa a stavom PZI (ako percento HDP), ktoré do krajiny prichádzajú v určitom časovom období.

Kľúčové slová: priame zahraničné investície, HDP na obyvateľa, prílev PZI, stav PZI

Development of foreign direct investments in relation to GDP in CEE countries

PhD. work is focused on researching the development of direct foreign investment in Central and Eastern Europe countries. For direct foreign investments is possible to monitor thought two indicators- inward flow (as % of GDP) and inward flow (as % of world total). It is appropriate to consider the indicator regarding the stock of inward FDI (as % of GDP), which also takes into account the size of the country. The aim of the work is to find out if there is a relationship between the level of GDP per capita and inward stock of FDI (as % of GDP) in a certain period of time.

Key words: foreign direct investment, GDP per capita, FDI inward flow, FDI inward stock

Doc. PhDr. Adriana Vasil'ková, PhD.

1.

Priama demokracia v súčasnom svete - jej limity, možnosti a rozsah uplatnenia

Cieľom práce je teoretická a empirická analýza (na príklade vybraných krajín) priamej demokracie, limitov, možností a rozsahu jej uplatnenia v súčasných zastupiteľských demokraciách.

Kľúčové slová: priama demokracia, zastupiteľská demokracia, občianska participácia

The direct democracy in the world today - its limits, possibilities and range of application

The aim of the thesis is theoretical and empirical analysis (in the selected countries) of direct democracy, limits, possibilities and scope of its application in current representative democracies.

Key words: direct democracy, representative democracies, civic participation

2.

Od liberálnej demokracie k autoritárskemu režimu? Poľská republika a Maďarsko

Maďarsko aj Poľsko sa v posledných rokoch odklňajú od zaužívaných zásad liberálnej demokracie a prijímajú neliberálne až autoritárske prvky. Cieľom dizertačnej práce je poukázať na prijímané inštitucionálne zmeny ako aj na zmeny štýlu a výkonu moci v oboch krajinách a v kontexte existujúcich teórií porovnať koncepcie súčasnej politiky a jej smerovanie.

Kľúčové slová: demokratizácia; demokracia; transformácia; liberalizmus; populizmus; vláda; politický systém

From liberal democracy to authoritarian regime? The Republic of Poland and Hungary

In recent years, both Hungary and Poland have been deviating from the usual principles of liberal democracy and adopting illiberal and even authoritarian elements. The aim of the dissertation is to point out the accepted institutional changes as well as the changes in the style and exercise of power in both countries and in the context of existing theories to compare the concepts of current politics and its direction.

Key words: democratization; democracy; transformation; liberalism; populism; Hungary; government; political system

Doc. PhDr. Daniela Škutová, PhD.

1.

Súčasná konzervatívna kritika multikulturalizmu

Koncept politickej filozofie multikulturalizmu má svoje teoretické a praktické dôsledky. Cieľom dizertačnej práce je prostredníctvom súčasných politických filozofov a ich koncepcií politického myslenia podať argumentačné základy konzervatívnej kritiky multikulturalizmu.

Kľúčové slová: multikulturalizmus a konzervativizmus, politické myslenie a filozofia multikulturalizmu, teória a prax multikulturalizmu

Contemporary Conservative Criticism of Multiculturalism

The concept of the political philosophy of multiculturalism has its theoretical and practical implications. The aim of the dissertation thesis is to present through the contemporary political philosophers and their concepts of political thinking what is the arguments of the conservative critique of multiculturalism.

Key words: multiculturalism and conservatism, political thought and philosophy of multiculturalism, theory and practice of multiculturalism

2.

Islamizmus v multikultúrnych kontextoch

Cieľom dizertačnej práce je konceptualizácia súčasného islamizmu v teoretických a praktických implikáciách multikulturalizmu, spôsoby a formy riešenia ideologických rozporov v súčasnej politickej teórii a praxi.

Kľúčové slová: islamizmus ako politická ideológia, multikulturalizmus a islamizmus, multikultúrna politika

Islamism in Multicultural Contexts

The aim of the doctoral thesis is to conceptualize contemporary Islamism in the theoretical and practical implications of multiculturalism, ways and forms of resolving ideological contradictions in current political theory and practice.

Key words: islamism as a political ideology, multiculturalism and islamism, multicultural politics